ŞTIRI DIN SECOLUL 22 e.n.

de Corneliu Omescu

VIAŢA SUB APĂ

***Nu* vrei să-ţi grefezi nişte branhii de rechin?** mă întrebă prietenul *meu,* doctorul Al. **E avantajos. Poţi trăi la fel de bine şi pe uscat, şi sub apă… Sau, poate, preferi un alt peşte? Morunul?**

Puţin cam speriat, l-am refuzat. Ideea oricărei intervenţii chirurgicale m-a speriat întotdeauna. Doctorul nu se supără ci, dimpotrivă, mă invită să-l însoţesc într-o deplasare sub apă, la o conferinţă.

Am urcat într-un submarin cu două locuri, mic dar comod. Ţinta noastră era oraşul subacvatic **TRITOPOLIS,** de care parcă auzisem ceva, dar uitasem. Pe drum, doctorul îmi dădu amănunte care îmi stîrniră interesul. Oraşul se afla la o adîncime de două sute de metri şi era scăldat şi încălzit de Gulfstream. De forma unei lentile, cu diametrul de 10 km, cu înălţimea de 50 m, oraşul adăpostea un milion de locuitori. Grosul populaţiei lucra în piscicultură, agronomie, extracţia de minereuri din subsolul submarin şi cercetarea ştiinţifică. Aproape un sfert erau constructori ai unor centre industriale subacvatice, situate la distanţe între 30 şi 100 km – porecliţi **navetişti.** O trăsătură specifică a locuitorilor era că li se grefaseră branhii de la diferiţi peşti, astfel încît autonomia în mediu îi avantaja; omul se deplasează mai uşor în apă decît pe uscat sau în vidul extraterestru. Cei din oraş afirmau că e mai sănătos să înoţi decît să umbli…

Vorbele doctorului mă puseră pe gînduri. Propunerea lui de a-mi grefa branhii de rechin începu să nu mă mai sperie. Cu atîtea avantaje, ideea părea interesantă. Poate că operaţia n-o fi chiar atît de grea. Se folosesc şi anestezice, nu? Şi-apoi dacă un oraş întreg…

Traversarăm culoarele largi dintre tarlale de culturi verticale. Nişte plante pe care nu le cunoşteam. De la distanţă, semănau cu viţa de vie americană crescută pe sîrme sau cu iedera. Se înălţau pe verticală, sus, hăt departe, spre suprafaţă. Puţine frunze, multe nervuri, smocuri de fire, lujeri ca de coral şi laţe de alge necunoscute. Se deosebeau prin mărimea boabelor şi forma ciorchinilor. Doctorul îmi spuse că e vorba de hibrizi obişnuiţi din fructe, legume, cereale şi zarzavaturi terestre, încrucişate cu plante subacvatice. Nimic nu lipsea: de la coacăze la nuci de cocos, de la ovăz pînă la porumb, de la pătrunjel la varză, de la bame la dovleac, sau de la ceapă la morcov. Ciudate erau doar noile lor forme şi dimensiuni; hibrizii se adaptaseră existenţei subacvatice, luînd înfăţişări ce mi se păreau paradoxale. Boaba de porumb cît piersica; merele în ciorchine, de două ori cît ananasul! Dovleacul, cît un castravete cornişor; pepenele cît o vişină… Şi, totuşi, nu era vorba de un paradox, mă lămuri doctorul: noile produse îşi păstrau conţinutul şi aromele iniţiale, iar valoarea lor nutritivă era chiar sporită. Nu-l credeam. De două ori, doctorul îmbrăcă un scafandru şi îmi aduse nişte probe, spre degustare. Astfel, descoperii că o nucă de cocos era, de fapt, o pară; că o vişină era un zarzăr; că un fruct de mărimea unui pepene, de care atîrnau nişte bărbi lungi ca de ţîrcovnic, era… o boabă de strugure tămîios! Să vezi, n-ai fi crezut, dar după degustare – e clar!

Printre plantaţii, întîlnirăm nişte maşini ciudate care n-am îndrăznit să întreb la ce foloseau. Ignoranţa mea primise o lecţie severă, ca şi neîncrederea ce o arătasem mentorului meu. Întîlnirăm şi oameni, care zvîcneau de colo pînă colo, ca nişte ţipari. Era clar că lucrau, dar nu pricepeam ce. Nici unul nu purta cască de scafandru. Pentru înot însă, pe pantaloni, de la genunchi în jos, aveau nişte aripioare argintii prelungi, elegante. În creştet purtau un fel de scufie ţuguiată ca un bot de ştiucă. Din ea se prelungea şi o aripioară dorsală. Cei mai grăbiţi foloseau şi un mic propulsor de mărimea unui borcan de gem.

Ce oameni! Ce viaţă! Mi-a fost imposibil să nu-i admir pentru supleţea cu care înotau în această lume de vis. Regretam că refuzasem propunerea doctorului. Ce prost fusesem refuzînd grefa! Ce bine mi-ar fi prins, în această lume, nişte branhii zdravene de rechin!

Ajunserăm la tunelul de intrare în oraş. Furăm conduşi într-o cutie de parcare şi lăsarăm submarinul acolo. Doctorul mă conduse de braţ şi, iată, m-am trezit sub bolta translucidă a **TRITOPOLISULUI.** Aerul ce-l respiram era călduţ, puţin cam tare, dar plăcut ozonat.

Nu-ţi venea să crezi că oraşul se află sub apă. Clădirile, transparente şi ele, construite în formă de piramide în trepte, asemenea celor din America Latină precolumbiană, nu depăşeau înălţimea de zece nivele. De sus, prin boltă, răzbătea o lumină difuză, calmă, constantă, ca în zorii unei zile de vară înainte de răsăritul soarelui. Pe trotuarele rulante, abia dacă întîlnirăm cîteva duzini de trecători singuratici, parcă bolnavi, parcă străini. Doctorul îmi explică, în timp ce lunecam, că ziua de muncă subacvatică este aşa-zisa **zi-lumină,** pentru ca lumina artificială să nu tulbure echilibrul ecologic.

Înainte de conferinţă, eram invitaţii unui tînăr inginer geolog. Pe banda rulantă, doctorul mă anunţă că gazda noastră lucrează în schimbul de noapte la o mină de platină. Pe un ton puţintel dispreţuitor, mă anunţă că minerii nu şi-au grefat branhii – aerul e condiţionat, nu au niciodată încurcături cu apa sau cu gazele.

Apartamentul inginerului era foarte… terestru. Înăuntru, nu-ţi venea să crezi că te afli într-un oraş la 200 m sub nivelul oceanului. Aveau CEVA de nedefinit, ceva ce nu găseai nici la suprafaţă, nici în spaţiu, nici pe o altă planetă.

Bucuros de oaspeţi, inginerul se întreţinu cu noi pînă la căderea serii. Îl interesa lumea din care veneam, lumea secolului 20, şi ne bombarda cu întrebări. Neglijat, doctorul se plictisi cu rezolvarea unor competiţii de şah împotriva unui computer învechit, care nu

memorizase programele ultimelor campionate mondiale. Cînd să plecăm, doctorul era şi vînăt, şi acru, de ciudă sau de plictiseală. Se mulţumi să-i spună inginerului că n-ar strica să-şi grefeze nişte branhii de morun. Inginerul rîse, apoi se strîmbă jenat: cică n-are chef. Replica lui mă surprinse. Era cît pe-aici să-i uit interesul ce mi-l arătase şi să-l dispreţuiesc pentru avantajele ce şi le refuză. În ce mă priveşte, ideea doctorului încolţise în mine. Aşteptam un moment prielnic să-i spun că **DA, DA, ŞI IARĂŞI DA.** Ajunsesem la convingerea că încep să simt lipsa branhiilor de rechin. Cum mă sîcîiau şi dinţii mei cariaţi, poate că există şanse să-mi transplanteze şi „piesele" în cauză dintr-un maxilar de rechin. Că doar se ştie ce dinţi sănătoşi au…

Tot pe benzi rulante, am luat-o spre sala de conferinţe. Din cîte a mormăit doctorul, am înţeles că avea un dialog cu publicul pe o veche temă, tratată cu argumente noi: **AUTOCONTROLUL SOMNULUI ŞI VISELOR.**

Ne aştepta o sală de cîteva mii de locuri, arhiplină. Multă omenire. Doctorul crescu în ochii mei, cu toate că subiectul era vechi; cu toate că oamenii o să-şi facă probleme şi peste mii de ani în legătură cu somnul şi visele lor. Publicul ne aştepta într-o linişte demnă şi politicoasă. Abia se apropie doctorul de tribună, că şi izbucniră ropote de aplauze de un entuziasm emoţionant. Subiectul? Personalitatea doctorului? Expunerea ce urmă, mi se păru scolastică şi plină de neologisme confuze, totuşi, aplauzele fură lungi, delirante. Apoi, cîţiva ascultători se urcară pe podium şi îi înmînară, tăcuţi şi solemni, nişte bileţele cu întrebări. Doctorul răspunse cu brio şi, deseori, fu întrerupt de aplauze frenetice. Mie îmi plăcură mai mult aceste răspunsuri improvizate, decît expunerea.. Dar… de **gustibus et coloribus…**

Ne întoarserăm veseli la submarin. Pornirăm şi, cu farurile aprinse, lunecarăm printre culturile verticale. Pe drum, i-am spus doctorului că m-a impresionat demnitatea şi tăcerea spectatorilor. Concentrat pe comenzi, îmi răspunse că e şi normal să fie tăcuţi.

Oamenii cu branhii nu pot vorbi: tac ca peştii. Aud excelent, pot trăi pe uscat şi în navele spaţiale, dar nu scot nici un sunet. Asta nu-i deranjează şi ei comunică prin semne sau prin scris. Ei se consideră chiar avantajaţi de faptul că nu-şi pierd timpul cu vorbe de prisos. Recent, li s-a propus exersarea comunicării prin telepatie şi ei au refuzat.

Rîse. Scăpă comenzile şi ne împotmolirăm într-un banc de nisip.

FĂRĂ STOMAC

Au fost obţinuţi primii 30 indivizi fără stomac. Experimentul a fost început în urmă cu douăzeci de ani. Lucrările s-au desfăşurat în cel mai strict secret, sub denumirea codificată de **operaţiunea Solange.** Ştim însă cu toţii că nu există nici un secret absolut perfect: în cele din urmă, el… **„transpiră".** Un reporter isteţ a reuşit să afle o serie de amănunte. Le reluăm şi noi, mai jos:

Scopul experimentului, desfăşurat la clinica Umanitas din Texas, era obţinerea de echipaje spaţiale de mare randament, cu minimum de investiţii, pentru o durată de zbor maximă.

Cei treizeci de indivizi fără stomac se împart în trei grupe:

— Cu stomacul extirpat prin intervenţie chirurgicală;

— Născuţi fără stomac, în incubatoare, prin intervenţie genetică;

— Cu stomacul redus la zero prin sisteme yoga îmbunătăţite.

Totul ar părea de domeniul fanteziei, dacă nu am cunoaşte şi secretul supravieţuirii lor. Fiindcă numai cu aer… nu trăieşte nici bacteria cea mai nepretenţioasă. Omul are nevoie de o mulţime de substanţe nutritive, care, e drept, îi pot fi administrate sub formă de pilule concentrate, dar dacă omul nu are stomac… cum le înghite? Aici, însă, cercetătorii de la clinica Umanitas au fost ajutaţi de ultimele descoperiri farmacologice: pilulele pot fi asimilate direct prin piele, cu ajutorul unui plasture! Ingenios, nu?

Ar mai fi rămas problema apei. Se ştie, din cele mai vechi

timpuri, că se poate rezista fără mîncare pînă la şase săptămîni, dar fără apă, omul se deshidratează uluitor de repede. Cercetătorii au rezolvat cu succes şi această problemă: apa este absorbită direct prin piele, prin inversarea centrilor nervoşi care comandă transpiraţia. Aparatul digestiv a devenit cu adevărat inutil!

Totuşi, opinia publică a fost indignată. Emisiunile pe viu în care cei treizeci de indivizi au demonstrat că se simt perfect, că de douăzeci de ani nu simt lipsa stomacului şi că sînt apţi pentru cele mai lungi şi cele mai ieftine zboruri – n-au folosit la nimic. Făcîndu-se ecoul protestelor, a apărut şlagărul **„a mînca e necesar, dar e şi foarte plăcut”.** În această situaţie, experimentul a fost suspendat, iar clinica închisă pentru inventar şi renovare.

Comentatorul emisiunilor **„Mai aveţi vreo nedumerire”,** în stilul său specific îndrăgit de marele public, a rezumat acest eveniment ştiinţific în concluzia:

Ne bucură însă faptul că, la clinica Umanitas, nimeni nu s-a gîndit să trimită în spaţiul cosmic şi oameni fără… cap.

REVOLUŢIE ÎN STOMATOLOGIE

Dantura noastră cea de toate zilele… Cîte suferinţe de la o măsea cariată; cîte umilinţe pentru dinţii căzuţi, dinţii din faţă…

Se pare că stomatologia e una din primele forme de medicină care şi-a făcut loc în viaţa lui Homo sapiens. Că de celelalte boli, omul ori scăpa, ori murea. Dantura însă, durere lungă fără moarte sigură…

Ce de soluţii nu au căutat şi găsit stomatologii! Cleştele, proteza, bormaşina, plomba, implantarea, injecţiile contra cariilor etc. Şi totuşi, dinţii şi măselele continuă să cadă: se strică şi se tocesc asemenea cuţitelor. Şi alţii în loc nu mai cresc…

Alţii în loc nu mai cresc? Hm, de ce nu? De la această idee au pornit trei savanţi: un stomatolog, un endocrinolog şi un biochimist.

După două decenii de cercetări, au descoperit că procesul dentiţiei este asemănător la cîine, tigru, elefant şi om. Dinţii cresc sub acţiunea a trei hormoni, opt enzime şi se compun din aceleaşi elemente. Rezistenţa la rupere şi uzură a unui dinte depinde de masa lui şi densitatea smalţului. Cea mai mare densitate o au dinţii carnivorelor sălbatice. Spre surpriza cercetătorilor însă, procesele de creştere sînt identice la om şi la elefant. Fireşte, diferă masa; nu se compară cele 24 de măsele umane cu o pereche de colţi de fildeş de un metru.

Procesul fiind cunoscut, s-a trecut la experimentarea pe om. Cinci octogenari absolut ştirbi s-au prezentat voluntar. Li s-a injectat un extract din hormoni şi enzime de la un pui de elefant, în locul fiecărui dinte lipsă. Doi ani mai tîrziu, voluntarii aveau o dantură nouă, proaspătă, imaculată, de fildeş. S-a ivit însă un inconvenient: dinţii nu se mai opreau din creştere. Voluntarilor nu le mai încăpeau dinţii în gură. Soluţia? Să fie pilit surplusul!

Astăzi, cei patru rămaşi în viaţă, se prezintă lunar la policlinică pentru a li se scurta surplusul de creştere. Tuspatru sînt foarte fericiţi că pot sparge nuci şi roade oase. Al cincilea a murit înainte de a-şi fi pilit dinţii măcar o dată. S-a înecat cu un os de ştiucă. În ciuda lui, putem afirma că s-a produs o revoluţie în stomatologie şi putem fi încrezători în viitorul gurii noastre.

În prezent, se caută voluntari pentru dinţi de lup şi tigru. Serul este garantat, tratamentul nu necesită anestezie locală.

Cercetătorii au trecut la studierea dinţilor de rechin şi peşte sabie. Rezultatele sînt aşteptate cu încredere şi nerăbdare.

ANTICALVIS

Se credea că meseria de frizer va dispărea spre sfîrşitul secolului 20. A fost un pronostic eronat. În ciuda faptului că apăruseră de mult aparatele electronice de ras-tuns-frezat-masaj. Nici chiar casca

de cosmetică si machiaj cibernetică MULTIPLEX-907-ROBOLUX-5 nu a reuşit să diminueze funcţia socială a frizerului. Toate perfecţionările tehnologice şi ştiinţifice, destinate să înfrumuseţeze şi să simplifice viaţa omului contemporan, au dat un impuls şi mai puternic profesiunii de frizer. De aceea, în prezent, în cadrul oricărui institut de medicină umană, funcţionează şi o facultate care pregăteşte absolvenţi pentru această nobilă profesiune străveche. Este una din cele mai dificile facultăţi, datorită complexităţii obiectelor de studiu. Printre altele, un frizer contemporan trebuie să promoveze următoarele materii: chirurgie, neurochirurgie, farmacologie, endocrinologie, dermatologie, inframicrobiologie, cosmetică, istoria artelor, istoria sporturilor, psihiatrie, balet, muzicologie, literatură, retorică şi arta dramatică. Datorită acestei complexe pregătiri profesionale, mulţi frizeri au susţinut mii de comunicări ştiinţifice şi au brevetat invenţii. Astăzi există 8 frizeri laureaţi ai premiului Nobel: pentru pace, pentru artă, pentru ştiinţă. Proliferarea profesiunii este bine impulsionată.

O veche problemă este calviţia. Recent, însă, oamenii pot scăpa de chelie. Un profesor doctor docent frizer, de la policlinica HYGIENA, a obţinut un ser care provoacă reapariţia podoabei capilare. Sînt suficiente 5 injecţii sub chelie, în doze a cîte 83 cmc. Serul se numeşte, cum e şi normal, ANTICALVIS…

Se părea că, de astă dată, spre deosebire de alte medicamente, nu apăruse o nouă **sabie cu două tăişuri.** Se părea. Dar unul din primii pacienţi a fost un actor. Consemnăm declaraţia lui semnificativă;

Mă născusem spîn şi speram să renunţ la perucă, sprîncene, mustăţi şi bărbi false. La început, ANTICALVIS m-a făcut fericit. Îmi creştea părul pe cap, creştea şi barba. Curînd, însă, a început să crească pe braţe, piept, gambe şi spate. Creştea însă prea abundent. Am recurs la depilatoare. Părea o soluţie. Dar acum îmi creşte şi pe tălpi, în palmă, pe urechi şi chiar pe frunte. E un calvar! Pleoapele, deocamdată, au noroc.

Deoarece şi alţi pacienţi au păţit la fel, s-a deschis o anchetă. Serul se dovedise o sabie cu două tăişuri. La întrebările puse, profesorul docent doctor frizer a răspuns amuzat:

Rezultatul e firesc: am folosit hormonii animalelor cu cea mai sănătoasă podoabă capilară: urs, mistreţ, maimuţă. În definitiv, de ce să nu semănăm cu strămoşii noştri? Stigmatul evoluţiei şi inteligenţei noastre, chelia, e cam urîtă. Cu ANTICALVIS însă, gîndiţi-vă…